

22.4.2026

SUPO 440/01.04.01.00/2026

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunta torstai 23.4.2026 klo 11.30 / HE 52/2026 vp / Lausuntopyyntö

Suojelupoliisin lausunto

Hallintovaliokunta on pyytänyt suojelupoliisilta lausuntoa viitteessä mainitusta hallituksen esityksestä, jolla ehdotetaan toimeenpantavaksi EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen liittyvät säädökset. Suojelupoliisi kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen seulontaviranomaisia ja niiden tehtävänjakoa koskevat säännökset ovat suojelupoliisin näkemyksen mukaan selkeät. Suojelupoliisin rooli olisi muita seulontaviranomaisia rajoitetumpi. Suojelupoliisin tehtävistä seulontaviranomaisena säädettäisiin ulkomaalaislain 16 a §:n 5 momentissa, jonka mukaan suojelupoliisi osallistuu seulonta-asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun turvallisuustarkastuksen suorittamiseen ja voi osallistua 14 artiklan mukaiseen henkilön tunnistamiseen. Lisäksi mainitun momentin mukaan suojelupoliisilla olisi oikeus suorittaa myös muita turvallisuustarkastuksen suorittamisen kannalta välttämättömiä toimenpiteitä.

Suojelupoliisi toteaa, että se voi osallistua henkilöllisyyden selvittämiseen, jos turvallisuustarkastuksen yhteydessä tulee ilmi poikkeamia seulottavan henkilön ilmoittamiin henkilötietoihin. Edellä todetun perusteella, suojelupoliisi esitti lausuntokierroksella, että 16 a §:n 5 momentin sanamuotoa muutettaisiin siten, että suojelupoliisi voisi osallistua seulonta-asetuksen 14 artiklassa tarkoitettuun henkilön tunnistamiseen. Suojelupoliisi toteaa, että sen lausuntokierroksella esittämä huomio ehdotettuun ulkomaalaislain 16 a §:n 5 momenttiin on huomioitu esityksen jatkovalmistelussa.

Suojelupoliisi toteaa, että seulontamenettelylle säädetty määräaika, kolme tai seitsemän vuorokautta on niukka. Seulonnan tuloksellinen toteuttaminen ja sen osana kansallisen turvallisuuden uhkien tunnistaminen säädetyissä määräaajoissa edellyttää, että toimeenpanossa voidaan hyödyntää tehokkaita tietojärjestelmiä siten, että manuaalisen työn määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.

Suojelupoliisin näkemyksen mukaan seulontamenettelyn läpivieminen sääntelyn tavoitteiden mukaisesti edellyttää lisäksi seulontaviranomaisten tiivistä yhteistyötä myös lainsäädännön toimeenpanon ja soveltamisen

alkaessa. Suojelupoliisi katsoo, että seulonnan tuloksellisuuden kannalta olennaista on myös se, että eri viranomaisten prosessit, niiden välinen automaatio sekä tarvittava tietojärjestelmäkehitys on sovitettu yhteen ja tiedonvaihto viranomaisten välillä toimii.

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Emmi Äijälä

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Emmi Äijälä

Asiakirja (ID 79398) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin asiankäsittelyjärjestelmässä 22.4.2026 11.13.15. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.